Region Stockholm

Interpellation
2021:25

Regionfullmäktige

INTERPELLATION
2021-03-23

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Angående långa väntetider till assisterad befruktning

VI/jag har genom rapportering i media förstått att covid-19 pandemin lett till långa väntetider för assisterad befruktning för par och ensamstående, samt att dessa köer gör att fler riskerar att inte få möjlighet att bli föräldrar till efterlängtade barn.

Under pandemin har ofrivilligt barnlösa fått vänta flera månader, trots att alla utredningar är klara. För kvinnor som närmar sig 40 år, vilket är gränsen för att få regionfinansierad behandling, är det en nervös väntan. Det finns patienter som riskerar att fylla 40 år innan de kan få sin behandling och oron blir större för de som inte vet om de kommer kunna få fullfölja sin behandling även om de hinner fylla 40 år. Även för dem som väntar på att få bli utredda är väntetiderna långa vilket skapar stress. Innan pandemin hade vi i stort sett inga väntetider för assisterad befruktning med donerade spermier eller ägg i region Stockholm.

För att kunna komma ifråga för en assisterad befruktning behöver paren eller den ensamstående först göra en fertilitetsutredning. Spermaanalys görs vid Reproduktionsmedicin på Karolinska i Huddinge eller på annat ackrediterat laboratorium. Det är också Reproduktionsmedicin uppgift att bedöma remisserna. Alla de som ska ha högspecialiserad vård, som är ensamstående eller ska få en äggdonation, får sin behandling hos Reproduktionsmedicin. Övriga par kan genom vårdvalet själva kontakta en klinik som utför behandlingen. Efter att patienten valt klinik tar det ett antal månader innan behandlingen kan starta upp. Det är även Reproduktionsmedicin som till största delen förser fertilitetsklinikerna med donerade spermier.

När pandemin slog till och trycket på sjukvården var som allra störst stängde Reproduktionsmedicin i princip ner hela sin verksamhet i 10 veckor. Personalen placerades på sjukhusens covid-avdelningar, intensivvårdsavdelningar och viruslaboratorierna. Det var en rätt prioritering, men för de som behöver assisterad befruktning innebär det att behandlingsprocessen tar betydligt längre tid. Reproduktionsmedicin erbjuder tider för patienterna i samma ordning vare sig de ska ha högspecialiserad vård eller behandling vid någon annan klinik och kön har blivit flera månader lång. I media uppger kliniker att de inte har någon kö, patienterna är godkända för behandling men Reproduktionsmedicin skickar inte ut remisserna, vilket innebär att behandlingen inte kan påbörjas.

Jag har personligen blivit kontaktad av en ensamstående kvinna som berättat att hon befinner sig mitt i sin behandling. Hon har fryst ner sina befruktade ägg och är i väntan på att få genomgå en operation. Hennes operation har flyttats fram flertalet gånger på grund av pandemin och nu kan hon inte få svar på huruvida hon får möjlighet att fullfölja sin behandling och få göra sina försök med sina befruktade ägg, då hon fyller 40 år i september 2021.

Assisterad befruktning är en vård som har fått stått tillbaka på grund av pandemin och jag håller med om att det var en nödvändig prioritering, men eftersom den här vården har en övre åldersgräns så borde det vara rimlig att tillåta undantag gällande åldersgränsen. De par och ensamstående som hade färdiga utredningar och väntar på att få komma igång med sin banhandling, samt alla som

påbörjat sin behandling bör få möjlighet att fullfölja sina försök med insemination och insättande av ägg. Men även de par som väntar på att få påbörja sin utredning.

Med anledning av det skulle jag vilja ställa följande frågor till Regionrådet Anna Starbrink:

Kan Regionen göra undantag gällande åldersgränsen för assisterad befruktning på grund av de väntetider som uppstått på grund av covid-19 pandemin?

Kan de par och ensamstående som redan påbörjat sin behandling få ett tydligt besked om att de kommer att få fullfölja sina försök, trots att de fyller 40 år innan samtliga försök är genomförda?

Kan de par och ensamstående som har ett godkännande för assisterad befruktning få ett tydligt besked om att de kommer får påbörjat sin behandling, trots att de fyller 40 år innan behandlingen påbörjas?

Kommer par och ensamstående som hinner fylla 40 år innan utredningen hos Reproduktionsmedicin är klar få möjlighet att påbörja och fullfölja sin behandling, om de blir godkända för assisterad befruktning?

Hur ser det ut med väntetiderna för assisterad befruktning idag?

Tuva Lund (S)